

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍԱԿՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ**

**ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ**

Հետազոտության թեման՝ Էպոսի դերը հայրենասիրության
և ազգային արժեհամակարգի ձևավորման գործում

Առարկան՝ Պատմություն

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Նազելի Մարկոսյան

Ուսումնական հաստատություն՝ մ. Արագածոտն
Շղարշիկի Ա. Մինասյանի անվ. միջնակարգ դպրոց

Երևան 2023

Բովանդակություն

Ներածություն.....	3
Նպատակը եւ հետազոտական հարցը.....	5
Էպոսի դերը հայրենասիրության և ազգային արժեհամակարգի ձևավորման գործում.....	6
Չայրենասիրություն և ազգային արժեհամակարգ.....	6
Եզրակացություն.....	14
Օգտագործված գրականության ցանկ.....	16

Ներածություն

<<Ով հայրենապաշտ ու գաղափարապաշտ երիտասարդություն ունի, նա էլ ապագա ունի:>>

Գարեգին Նժդեհ

Հազարամյակների պատմություն ունցող հայը իր պատմական հողի վրա անվերջ մաքառել ու պատերազմներ է մղել օտարների դեմ: Այդ պայքարի բովուժն է <<Սասն ծռեր>> Էպոսը, որը յուրօրինակ հայրենասիրության դրսևորում է:

Արժեքային համակարգի սաղմերը «Սասնա ծռեր» դյուցազներգության

հերոսների բարոյական նկարագրի մեջ են խտացված: Ազնվություն, վեհանձնություն,

ճշմարտություն, ազատասիրություն ու հայրենասիրություն, ահա այն բարձր

գաղափարները, որոնք հատուկ են հայ մարդուն, և որոնցով նա հավասար

իրավունքներով իր տեղն է զբաղեցնում համամարդկային արժեքներով հարուստ կյոժր

սեղանի շուրջ նստած աշխարհի մյուս ժողովուրդների կողքին:

Ազատասիրությունը, հայրենասիրությունը, անկախության ձգտումը և արդար

գոյամարտի գաղափարը Սասնա հերոսները, նրանց նախորդները և հետնորդները

ժառանգել են Հայկ Նահապետից: Այս բարոյական գծերը հայ ժողովրդի արյան մեջ են և

հոսում են նրա երակներով:

Էպոսի գլխավոր նպատակներից մեկն էլ մարդասիրության դաստիարակումն է:

Այսպիսով սերմանել երեխաների, ինչպես նաև մեծահասակների մեջ հայրենասիրական

գաղափարախոսությամբ, բացատրել, որ կան սրբություններ, որոնք հնարավոր չէ

համեմատել ոչ մի բանի հետ: Դա հայրենքին է, որդիական հավատարմությունը,

նվիրվածությունը այն հողին, որտեղ ծնվել ես և ըմբռնել ինքդ քեզ, այն ժողովրդին, որը

սնել ու հզորացրել է ազգը:

Այն սերունդներին հայրենասիրություն ու հումանիզմի, աշխատանքի ու

աշխատասիրության ոգով դաստիարակելու հանրագիտարան է: Այս իմաստով բացառիկ է «Սասնա ծռեր» Էպոսի դերը մեր հոգևոր մշակույթի պատմության մեջ: Ապագա քաղաքացի աշակերտներին ծանոթացնելով Էպոսի, կարող ենք ցույց տալ ազգային-ազատագրական պայքարի հերոսական դրվագները: Էպոսի հերոսների մասին պատմությունները սովորեցնում են աշխարհը տեսնել հայրենասերի աչքերով և դաստիարակում է այն ժամանակ, երբ հիացմունք է պատճառում այն մարդը, որը հասել է բարոյական արիության բարձունքին: Էպոսում փառաբանվում է այն անհատը, որը հանուն հայրենիքի պատրաստ էր գոհել իր կյանքը, և ի հավելումն այդ գաղափարի՝ սրբազան է համարվում հայ ժողովրդի՝ հանուն իր ազգային ազատության ու անկախության նվաճողների դեմ ուղղված պատերազմը: Այսօր աճող սերնդի դաստիարակության գործն ընթանում է տարբեր հանգամանքների ազդեցության ներքո՝ ժողովրդագրական, ազգային մշակութային, ընտանեկան, կրթական, հասարակական, սոցիալական և այլն:

Հաշվի առնելով բազմաթիվ այս և այլ հանգամանքներ՝ ժամանակակից մանկավարժության համար խնդիր է դառնում սովորողների ազգային գիտակցության ձևավորումը սեփական ժողովրդի պատմության ու մշակույթի հենքի վրա՝ չանտեսելով համամարդկային արժեքները:

Նոր սերնդի արժեհամակարգի ձևավորման, կրթության և դաստիարակության գործում լուրջ անելիքներ ունի հայ դպրոցը, որի գերնպատակն է կերտել բարոյական , ազգային արժեքներով օժտված , ազգային նկարագիր ունեցող սերունդ:

<<Սասունցի Դավիթ>>Էպոսի ուսուցումը և յուրացումը եղել է և մնում է հայ դպրոցի պատմության ուսուցչի հիմնական խնդիրներից մեկը:

Ժամանակակից մանկավարժության նպատակն է դաստիարակել,կերտել քննադատական միտք ունեցող,ինքնուրույն ,ինքնակրթությամբ մշտական զարգացումը կարևորող,բարձր պատասխանատվությամբ հասարակության անդամ,անհատ որը կկարողանա համարձակ ընդառաջ գնալ այն բոլոր մարտահրավերներին ,որոնք

ընթացող ժամանակը մշտապես դնելու է իր, իր հայրենիքի և աշխարհի առջև:

Նպատակը եւ հետազոտական հարցը

Աշխատանքի նպատակն է ուսումնասիրել և ներկայացնել Էպոսում արտահայտված

գաղափարները(հայրենասիրությունը): Այդ նպատակով հետազոտական հարցը սահմանվել է այսպես՝ ինչպես դաստիարակել հայրենասեր քաղաքացի որը կգնահատի և իր ազգային արժեքները և համաշխարհային ժառանգությունը, որի անբաժանելի և արժեք ներկայացնող է նաև հայ մշակույթը, իր հազարամյակների ձեռքբերումներով:

<<Դառնամ զօղորմի տի տամ.....>>

Էպոսի դերը հայրենասիրության և ազգային արժեհամակարգի ձևավորման գործում

Հայրենասիրություն և ազգային արժեհամակարգ

Հայրենասիրական դաստիարակությունը, հանդիսանալով անձի համակողմանի զարգացման կարևորագույն հատկանիշներից մեկը, հայրենիքի նկատմամբ աստիճանական և անընդհատ իրագործվող սիրո և հարգանքի դրսևորումն է: Այն ընդունակ է անձի մեջ ձևավորել այնպիսի բարոյական որակներ, ինչպիսիք են սերը և հարգանքը հարազատ քաղաքի, ժողովրդի, ընտանիքի, հայրենիքի պատմության արժանի էջերի նկատմամբ և վերջապես ձգտումը՝ տեսնել հայրենիքը ծաղկուն և բարգավաճ:

Հայրենասիրություն հասկացությունը օրգանական կապի մեջ է տվյալ երկրի պատմության հետ, քանի որ հայրենիքը միայն արդի ժամանակաշրջանի երկիրը չէ, այլ նրա ողջ պատմությունը, նրա մշակույթի, հոգևոր կայացման ընթացքն է, անցյալը, ներկան, ինչպես նաև ապագան:

«Արժեհամակարգ» հասկացությունը մանկավարժական գիտության մեջ ըմբռնվում է բավական լայն շառավիղով: Առավել ընդունված է այն ընկալումը, որ արժեհամակարգը մարդու բարոյական, գեղագիտական, հոգևոր, իմացական, մշակութային և է էթնիկական արժեքների համախումբն է, որն անհրաժեշտ է անձի ներդաշնակ, բազմակողմանի ձևավորման և զարգացման համար:

Արժեհամակարգը լիակատար է և համեմատաբար ավարտուն բոլոր ներառված համախմբերի ներդաշնակ փոխլրացման պայմաններում: Ահա թե ինչու «արժեհամակարգ» հասկացությունը նաև զուրկ է խիստ որոշակի բացատրությունից: Արժեհամակարգի ձևավորման և նրա հարաբերական կայունության ապահովման համար հանրակրթության բնագավառում կարևոր և անփոխարինելի նշանակություն ունեն բոլոր ուսումնական առարկաները, որոնց թվում, այնուամենայնիվ, արժեքների ձևավորման առումով չափազանց մեծ է հումանիտար ոլորտի ուսումնական առարկաների դերը: Մասնավորապես՝ անգնահատելի է լեզվի և գրականության, հայոց և համաշխարհային պատմության դերը՝ առանց նույնիսկ էականորեն տարբաժանելու մայրենի և օտար լեզուների նշանակությունը այս խնդրի առնչությամբ: Արժեհամակարգի մեջ կուտակված է անցյալի փորձը, որը յուրացումը աշակերտների մեջ ձևավորում է հայրենասիրության, սեփական ժողովրդի պատմության, նրա տեղծած մշակութային արժեքների, գիտական նվաճումների համար հպարտության զգացում: Իսկ ակտիվ ճանաչողական գործունեության պայմաններում ձևավորված գիտելիքները աշակերտների մոտ վերածվում են համոզմունքների և կարողությունների:

Այսօր աճող սերնդի դաստիարակության գործն ընթանում է տարբեր հանգամանքների ազդեցության ներքո՝ ժողովրդագրական, ազգային, մշակութային, ընտանեկան, կրթական, հասարակական, սոցիալական և այլն: Հաշվի առնելով բազմաթիվ այս և այլ հանգամանքներ՝ ժամանակակից մանկավարժության համար խնդիր է դառնում սովորողների ազգային գիտակցության ձևավորումը սեփական ժողովրդի պատմության ու մշակույթի հենքի վրա՝ չանտեսելով համամարդկային արժեքները: Կրելով վերոնշյալ և այլ հանգամանքների ներգործությունը, ընտրությամբ յուրացնելով դրանց զդեցությունը՝ աշակերտը հաղորդակցվում է հասարակական մշակույթին և ձևավորվում իբրև ստեղծագործական անհատականություն: Ընդ որում՝ կրթական տարբեր աստիճաններում աշակերտն ունենում է աշխարհի նկատմամբ վերաբերմունքի տարբեր դրսևորումներ և հարաբերություններ:

Աշակերտները, իրենց տարիքային, սեռական և անհատական անձնահատկություններին համապատասխան, հակված են նույնացնել իրենց այս կամ այն հերոսի հետ:

Աշակերտի արժեքների ձևավորման վրա ազդող գործոններից են ավանդական միջոցները, այսինքն՝ աշակերտի մեջ աշխարհի նկատմամբ վերաբերմունքի և հասարակության հետ հարաբերության, սեփական անձի նկատմամբ վերաբերմունքի ձևավորումը ընտանիքի և սոցիալական միջա վայրի միջոցով:

Ավանդական միջոցների յուրացումը լինում է չգիտակցված՝ վարքի ընդունված կադապարներն ընդօրինակելու միջոցով:

Աշակերտի արժեքների ձևավորման վրա ազդող մյուս գործոնը տարիքային է, իր շրջապատը, հասարակությունը, հասակակիցների հազուկապը, սանրվածք, դրսևորում և այլն:

Ուսուցիչը ուսուցման կազմակերպման տարբեր ձևերի ընտրության միջոցով (անհատական, խմբային, էքսկուրսիա, դասդեկական ժամ, արտադասարանական միջոցառումներ և այլն) առավել արդյունավետ է դարձնում աշակերտների արժեհամակարգային դաստիարակչական խնդիրների լուծումը:

Կրթության գեները և գլխավոր իմաստը պետք է դառնա արժեհամակարգի ձևավորումը: Արժեքային համակարգը նախատեսում է , որ դպրոցն ավարտող յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է՝

- * լինի հայրենասեր և պատրաստ ծառայելու հայրենիքի պաշտպանության գործին
- * կարևորի ազգային պետական մտածողություն և գործելակերպ ունենալը և դրսևորի դրան հասնելու ճգտում ու կամք
- * ունենա ազգային ինքնագիտակցություն
- * կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը:

Այդ նպատակին հասնելու համար անհրաժեշտ է լուծել կրթադաստիարակչական մի շարք կարևոր խնդիրներ:

1. Գաղափար տալ հայ մշակույթի, քաղաքակրթության նրա առաջացման ու զարգացման օրինաչափությունների, առանձնահատկությունների մասին:
Ծանոթացնել հայ ժողովրդի մշակութային արժեքների հետ:
2. Պատկերացում տալ մեր ժողովրդի կյանքի ու կենցաղի , ապրելակերպի ու ավանդույթների, բարքի ու վարքի մասին:
3. Բացահայտել պատմամշակութային գործիչների կյանքն ու գործը:
4. Դաստիարակել խորը հայրենասիրություն, ձևավորել հայրենիքի, ազգային պետության ու ժողովրդի նկատմամբ ազգային արժանապատվություն ու պարտություն:

Հաշվի առնելով ժողովրդական բանահյուսության, մասնավորապես Էպոսի դերն ու նշանակությունն ազգային ինքնաճանաչողության գործում ուսումնասիրության ռարկա է դարձել «Սասնա ծռեր» Էպոսը: Հայկական Էպոսում արտահայտվել է հայի հավաքական կերպարը իր բոլոր ներքին հակասություններով, սխրագործություններով ու դավաճանություններով, մեծագործություններով ու ազգադավ անտարբերությամբ, օտարամոլությամբ ու անմնացորդ նվիրումի արտահայտություններով: Էպոսի հերոսների կերպարներում հայ մարդու հոգեկերտվածքի յուրահատկությունները դրսևորվել են դիցաբանական սյուժեների «զգեստավորմամբ», այլաբանական դիպվածներով և ծածկագրված խորհուրդներով, որոնք կարոտ են գաղտնագերծման և բազմակողմանի քննության: Հայկական Էպոսում արտացոլվել են հայոց բարոյական արժեհամակարգի անկյունաքարային գաղափարները, արժարժվել մարդասիրական բազմաթիվ հիմնախնդիրներ, որոնց ուսումնասիրությունն արդիական է ժամանակակից քաղաքակրթական շարժընթացների համատեքստում: Էպոսում արտացոլված են ազգային ինքնության արքետիպային գծերը, որոնց բացահայտումը կարող է հնարավորություններ ընձեռնել քաղաքակրթական արդի հիմնախնդիրների

իմաստավորման, մերօրյա իրականության բազմաթիվ թերիների ախտորոշման և հաղթահարման համար: Հումանիտար տարբեր գիտությունների հետազոտողներն ընդգծում են Էպոսի Էական նշանակությունն ազգային արժեքների ձևավորման ու պահպանման գործում փաստելով ազգային ինքնության արդիականացման և որոգման բարդ գործընթացում այդ հավաքական և բացառիկ ստեղծագործության մեծ դերը: Էպոսի գաղափարական բովանդակության հիմնական առանցքը հայրենասիրությունն ու ժողովրդասիրությունն է , որն իր գեղարվեստական մարմնավորումն է ստացել Սասնա դյուցազունների չորս սերունդների կերպարներում: Սասնա դյուցազունները իրենց մարդկային բնավորության անհատական գծերով հանդերձ, միաժամանակ ստեղծագործող ժողովրդի լավագույն ձգտումների, ցանկությունների և երազանքների մարմնավորումն են և բնութագրվում են հայրենիքին ու ժողովրդին անձնուրաց ու անմնացորդ նվիրվածությամբ:

Սանասարն ու Բաղդասարը հիմնադրելով Սասնա բերդը, ապահովում են ժողովրդի անվտանգությունն ու քրտնաթոր աշխատանքի անձեռնմխելիությունը: Նրանք, ինչպես նաև նրանց հետևորդները, իրենց գերմարդկային ուժն օգտագործում են ոչ թե սեփական փառք ու իշխանություն ձեռք բերելու նպատակով, այլ ի սպաս են դնում ժողովրդի բարօրությանն ու ազատ կյանքին:

Ժողովրդասիրության ու հայրենասիրության փայլուն օրինակ է տալիս առյուծաձև Մհերը: Իմանալով ,որ երդմնազանց լինելու դեպքում ինքն ու կինը պետք է մահանան, նա դիմում է այդ քայլին, որպեսզի իրենից հետո Սասունն անտեր ու անպաշտպան չմնա:

Դավթի կերպարում մարմնավորվել են իրեն ծնող ժողովրդի ազգային հատկանիշները: Ազատության գաղափարը Էպոսում սահման չի ճանաչում, չի պարփակվում իր ժողովրդի շրջանակներով, այլ հնչում է որպես համընդհանուր գաղափար, դառնում սրբություն: Ահա դրա մեկ օրինակը. Դավիթը քանդում է հոր որսատեղի պարիսպները և ազատություն է տալիս անգամ որսի կենդանիներին: Դյուցազնավեպում ժողովուրդը

կյանքի իմաստը տեսնում է խաղաղ աշխատանքի մեջ: Ատելությունը է վերաբերվում թալանով, կողոպուտով ապրողների նկատմամբ: Լայն տեղ է տրվում հնից ժառանգած և հայ ժողովրդի համար ավանդությունն դարձած կյանքի երևույթներին, դարերի ընթացքում ձևավորված, նրան հարազատ դարձած, նրա կենցաղի մեջ մտած ազգային սովորությունն դարձած մարդկային հատկանիշներին: Դրանցից են ընտանիքի մեծի նկատմամբ խոր հարգանք ունենալը, նրան ենթարկվելը, անչափահաս ժառանգին հորեղբոր, մորեղբոր կողմից խնամելը, փորձով իմաստնացած մեծահասակ մարդկանց խորհուրդներին հետևելը:

Սասնա դյուցազունները, իրենց մարդկային բնավորության անհատական գծերով հանդերձ, միաժամանակ ստեղծագործող ժողովրդի լավագույն ձգտումների, ցանկությունների և երազանքների մարմնավորումն են և բնութագրվում են հայրենիքին ու ժողովրդին անձնուրաց ու անմնացորդ նվիրվածությամբ: Հայրենիքի նկատմամբ նույնպիսի պատասխանատվության զգացումով են օժտված կանայք: Նրանք գեղեցիկ են, զգայուն, խոհեմ, պարկեշտ ու միշտ պատրաստ են իրենց կյանքը զոհելու հայրենիքի ու ընտանիքի համար:

Էպոսի գաղափարական բովանդակության հիմնական առանցքը հայրենասիրությունն ու ժողովրդասիրությունն է, որն իր գեղարվեստական մարմնավորումն է ստացել Սասնա դյուցազունների չորս սերունդների կերպարներում:

Սասնա դյուցազունները իրենց մարդկային բնավորության անհատական գծերով հանդերձ, միաժամանակ ստեղծագործող ժողովրդի լավագույն ձգտումների, ցանկությունների և երազանքների մարմնավորումն են և բնութագրվում են հայրենիքին ու ժողովրդին անձնուրաց ու անմնացորդ նվիրվածությամբ: Սանասարն ու Բաղդասարը հիմնադրելով Սասնա բերդը, ապահովում են ժողովրդի անվտանգությունն ու քրտնաթոր աշխատանքի անձեռնմխելիությունը: Նրանք, ինչպես նաև նրանց հետևորդները, իրենց գերմարդկային ուժն օգտագործում են ոչ թե սեփական փառք ու իշխանություն ձեռք բերելու նպատակով, այլ ի սպաս են դնում

ժողովրդի բարօրությանն ու ազատ կյանքին:

Ժողովրդասիրության ու հայրենասիրության փայլուն օրինակ է տալիս առյուծաձև

Միերը: Իմանալով, որ երդմնազանց լինելու դեպքում ինքն ու կինը պետք է մահանան, նա դիմում է այդ քայլին, որպեսզի իրենից հետո Սասունն անտեր ու անպաշտպան չմնա:

Դավթի կերպարում մարմնավորվել են իրեն ծնող ժողովրդի ազգային հատկանիշները: Ազատության գաղափարը էպոսում սահման չի ճանաչում, չի պարփակվում իր ժողովրդի շրջանակներով, այլ հնչում է որպես համընդհանուր գաղափար, դառնում սրբություն: Ահա դրա մեկ օրինակը. Դավիթը քանդում է հոր որսատեղի պարիսպները և ազատություն է տալիս անգամ որսի կենդանիներին:

Դյուցազնավեպում ժողովուրդը կյանքի իմաստը տեսնում է խաղաղ աշխատանքի մեջ: Լայն տեղ է տրվում հնից ժառանգած և հայ ժողովրդի համար ավանդություն դարձած կյանքի երևույթներին, դարերի ընթացքում ձևավորված, նրան հարազատ դարձած, նրա կենցաղի մեջ մտած ազգային սովորությունն դարձած մարդկային հատկանիշներին: Դրանցից են ընտանիքի մեծի նկատմամբ խոր հարգանք ունենալը, նրան ենթարկվելը, անչափահաս ժառանգին հորեղբոր, մորեղբոր կողմից խնամելը, փորձով իմաստնացած մեծահասակ մարդկանց խորհուրդներին հետևելը:

Սասնա դյուցազունները, իրենց մարդկային բնավորության անհատական գծերով հանդերձ, միաժամանակ ստեղծագործող ժողովրդի լավագույն ձգտումների, ցանկությունների և երազանքների մարմնավորումն են և բնութագրվում են հայրենիքին ու ժողովրդին անձնուրաց ու անմնացորդ նվիրվածությամբ:

Չայրենիքի նկատմամբ նույնպիսի պատասխանատվության զգացումով են օժտված կանայք: Նրանք գեղեցիկ են, զգայուն, խոհեմ, պարկեշտ ու միշտ պատրաստ են իրենց կյանքը զոհելու հայրենիքի ու ընտանիքի համար: Չայ ժողովուրդը չի ստորադասել կնոջը տղամարդուց. <<Առյուծն առյուծ է, Էղևի Էգ, թե որձ>> (<<հնչպես, որ Դավիթ քաջ, խորոտ մարդ էր, Խանդուկ թե խորոտ էր, թե քաջ էր>>):

Պատմության քառուղիներում հայոց երկիրը հաճախ ավերել են օտար ցեղերը,
ոչնչացրել պատմական հուշարձանները, հոգևոր և աշխարհիկ շինությունները, բայց չեն
կարողացել ընկճել հայ ժողովրդի ազատության ձգտող կենդանի ոգին:

<<Դառնամ զօղորմի տի տամ.....>>

Եզրակացություն

<< Հայրենիքներն ապրում են հայրենասիրությամբ, ընկնում նրանց պակասի պատճառով: >>

Գարեգին Նժդեհ

Հայրենասիրական ստեղծագործությունների ուսումնասիրումը անհրաժեշտ գործընթաց է հայ դպրոցականի համար: Դրանց միջոցով նա ծանոթանում է ազգի մշակույթի, նրա անցած պատմական ուղուն, հայտնի հերոսներին:

Ստեղծագործությունները ուղակիորեն ազդում են սովորողների ներաշխարհի, հոգեբանության վրա, հարստացնում ու զարգացնում են նրանց արժեքային համակարգը, սովորեցնում սիրել հայրենիքը և անհրաժեշտության պահին պայքարել նրա ազատության և անկախության համար:

Պատահական չի որ հազարամյակների ընթացքում սերունդները կրթվել ու ոգեշնչվել են Էպոսով: 20-րդ դարի վերջ 21-րդ դարի սկիզբ հայ երիտասարդները իրենց կյանքի գնով պայքարեցին Արցախ աշխարհի ու Հայաստանի անկախության ու ամբողջականության համար: Մեր ժողովուրդը ծնել ու ծնում է, և կրթում է Տիգրաններ, Վահաններ, Վարդաններ, Վաղարշակներ, Սասուններ, Գևորգներ, Դավիթներ և այլ հզոր տղաներ, ովքեր 18-20 տարեկան նետվել են մարտի վասն հայրենյաց պաշտպանության: Հավերժ փառք ու հիշատակում նրանց:

<<Դառնամ զօղորմի տի տամ.....>>

Յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է իմանա որպես հայ՝ որն է իր անելիքն է այստեղ՝ հայրենիքում: Ազգային գաղափարախոսությունը պետք է հուշի սեփական պատմական

առաքելություն, որտեղ ամենակարևորը հայրենիքը սիրելն է իրական սիրով: Հենց այս պատճառով է, որ կրթության հենքը և գլխավոր իմաստը դառնա արժեհամակարգի ձևավորում:

Աշակերտները բացահայտելով Էպոսի գաղափարական բովանդակության հիմնահարցերը, կունենան տեսլական՝ ինչպիսին դառնալ, դեպի ուր շարժվել:

<<Սասնա ծռեր>> Էպոսի ուսումնասիրության շնորհիվ սովորողի մոտ ձևավորվում է ազգային դիմագիծ, պետականամետ մտածելակերպ ունեցող հայ ժողովուրդ և հայոց պետականության դերը համաշխարհային պատմության համատեքստում պատկերացնող, հայոց ազգային և համամարդկային արժեհամակարգը կրող պատասխանատու անձ և քաղաքացի: Էպոսի խորացված ու համակողմանի ուսումնասիրությունը հնարավորություն է տալիս ավելի շատ ուշադրություն դարձնելու նրա գաղափարական բովանդակությանը, դաստիարակելու աշակերտներին որոշազնավեպի ոգով: Աշակերտներն ընկալեցին նյութի հիմնական գաղափարը, որն էլ կնպաստի արժեքների ձևավորմանը, որոնք կնպաստեն ազգային ինքնության ընկալմանն ու ձևավորմանը:

Կձևավորվեն սոցիալական հմտություններ համագործակցելու, իրար աջակցելու, միմյանց կարծիք հարգելու:

<<Դառնամ զօղորմի տի տամ.....>>

Էպոսի ուսուցումը հնարավորություն է տալիս դասի ժամանակ ուշադրության կենտրոնում պահել ողջ դասարանը, անցկացնել աշակերտակենտրոն դասեր:

<<Դառնամ զօղորմի տի տամ.....>>

Օգտագործված գրականության ցանկ

* *Հանրակրթական պետական կրթակարգ, չափորոշիչ „Անտարես,,
Երևան, 2021*

* *Գ.Մարդյան, <<Սասունցի Դավիթ>> Էպոսի ուսուցման մի քանի խնդիրներ*

* *Ա.Գևորգյան , <<Ազգային կրթության դերն ու նշանակությունը
սովորողների հայեցի դաստիարակության գործընթացում>>, Երևան, 2002*

* *Հայկ Համբարձումյան <<Սասնա ծռեր>> Պատում Սոսիվ Գրքային
սպանդույթ Երևան ԵՊՀ հրատարակչություն 2018*

* *Համացանց*